

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 4/21
Λουξεμβούργο, 14 Ιανουαρίου 2021

Απόφαση στην υπόθεση C-393/19
Okrazhna prokuratura - Haskovo και Apelativna prokuratura - Plovdiv κατά
ΟΜ

**Αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης εθνική ρύθμιση η οποία επιτρέπει τη δήμευση
οργάνου το οποίο χρησιμοποιήθηκε για την τέλεση του αδικήματος της
διακεκριμένης λαθρεμπορίας, πλην όμως ανήκει σε καλόπιστο τρίτο**

*Επιπλέον, ο ιδιοκτήτης του δημευθέντος περιουσιακού στοιχείου πρέπει να διαθέτει αποτελεσματικό
μέσο ένδικης προστασίας κατά του μέτρου δήμευσης*

Ο ΟΜ απασχολήθηκε ως οδηγός φορτηγού διεθνών μεταφορών εκτελούμενων από μεταφορική εταιρία εγκατεστημένη στην Τουρκία, προκειμένου να πραγματοποιήσει ταξίδι από την Τουρκία στη Γερμανία.

Στις 11 Ιουνίου 2018, δέχθηκε να μεταφέρει παρανόμως, έναντι αμοιβής, περίπου 3 000 αρχαία νομίσματα στη Γερμανία εντός του οδικού ελκυστήρα που χρησιμοποιούσε για τα ταξίδια του. Μετά τη διέλευση των συνόρων μεταξύ Τουρκίας και Βουλγαρίας, ο ΟΜ υποβλήθηκε σε τελωνειακό έλεγχο στο πλαίσιο του οποίου ανακαλύφθηκαν τα αρχαία νομίσματα που είχε αποκρύψει στον οδικό ελκυστήρα.

Κατά τη διάρκεια της προανάκρισης, η τουρκική εταιρία ζήτησε την απόδοση του οδικού ελκυστήρα και του ημιρυμουλκούμενου οχήματος, υποστηρίζοντας ότι το όχημα αυτό δεν είχε καμία σχέση με το ποινικό αδίκημα και ότι η απόδοση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων δεν θα παρεμπόδιζε την προανάκριση. Το αίτημα απορρίφθηκε.

Στις 22 Μαρτίου 2019, ο ΟΜ καταδικάστηκε από το Okrazhen sad Haskovo (πλημμελειοδικείο του Haskovo, Βουλγαρία) για διακεκριμένη λαθρεμπορία. Κατόπιν της καταδίκης του, τα αρχαία νομίσματα και ο οδικός ελκυστήρας κατασχέθηκαν υπέρ του βουλγαρικού Δημοσίου. Το ημιρυμουλκούμενο όχημα, καθόσον δεν συνδεόταν άμεσα με τη διάπραξη του αδικήματος, αποδόθηκε στην τουρκική εταιρία.

Το Apelativen sad – Plovdiv (εφετείο του Plovdiv, Βουλγαρία), επιληφθέν της διαφοράς αυτής σε δεύτερο βαθμό, ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν τα άρθρα 17 και 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) αντιτίθενται στην εφαρμοστέα στην υπόθεση της κύριας δίκης βουλγαρική νομοθεσία, η οποία προβλέπει τη δήμευση των μεταφορικών μέσων που χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη του αδικήματος της λαθρεμπορίας ακόμη και στην περίπτωση που τα μέσα αυτά ανήκουν σε καλόπιστο τρίτο –εν προκειμένω, στον εργοδότη του οδηγού που τέλεσε το αδίκημα– και δεν παρέχει σε αυτόν τον τρίτο τη δυνατότητα να εκθέσει την άποψή του.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο επισημαίνει, κατ' αρχάς, ότι η δήμευση των οργάνων που χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση ποινικού αδικήματος το οποίο τιμωρείται με στερητική της ελευθερίας ποινή διάρκειας άνω του ενός έτους διέπεται από το δίκαιο της Ένωσης, εν προκειμένω δε από την απόφαση-πλαίσιο 2005/212¹. Η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο έχει εφαρμογή και στην περίπτωση δήμευσης περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν σε τρίτους και απαιτεί, μεταξύ άλλων, την προστασία των δικαιωμάτων τους όταν αυτοί είναι καλόπιστοι. Το Δικαστήριο τονίζει ότι, στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το δικαίωμα της ιδιοκτησίας το οποίο κατοχυρώνεται

¹ Άρθρο 4 της απόφασης-πλαισίου 2005/212/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 2005, για τη δήμευση των προϊόντων, οργάνων και περιουσιακών στοιχείων του εγκλήματος (ΕΕ 2005, L 68, σ. 49).

στο άρθρο 17 του Χάρτη. Το δικαίωμα ιδιοκτησίας είναι δυνατόν να υπόκειται σε περιορισμούς οι οποίοι πρέπει να ανταποκρίνονται πράγματι σε επιδιωκόμενους από την Ένωση σκοπούς γενικού συμφέροντος και να μην συνιστούν δυσανάλογη και ανεπίτρεπτη επέμβαση θίγουσα την ίδια την υπόσταση του ως άνω κατοχυρωμένου δικαιώματος.

Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι ο επιδιωκόμενος από τη βουλγαρική ρύθμιση σκοπός συνίσταται στην παρεμπόδιση της παράνομης εισαγωγής εμπορευμάτων στη χώρα. Ωστόσο, καθόσον η δήμευση αφορά καλόπιστο τρίτο, ο οποίος δεν γνώριζε ούτε μπορούσε να γνωρίζει ότι το περιουσιακό του στοιχείο χρησιμοποιήθηκε για τη διάπραξη αδικήματος, η δήμευση συνιστά, σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό, δυσανάλογη και ανεπίτρεπτη επέμβαση η οποία θίγει την ίδια την υπόσταση του δικαιώματος ιδιοκτησίας του τρίτου. Η ρύθμιση δεν σέβεται, επομένως, το δικαίωμα ιδιοκτησίας το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Χάρτη.

Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο εκτιμά ότι εθνική ρύθμιση η οποία επιτρέπει τη δήμευση οργάνου που χρησιμοποιήθηκε για τη διάπραξη του αδικήματος της διακεκριμένης λαθρεμπορίας, όταν το όργανο ανήκει σε καλόπιστο τρίτο, αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης.

Όσον αφορά το δικαίωμα προσφυγής του ιδιοκτήτη των δημευθέντων περιουσιακών στοιχείων, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η απόφαση-πλαίσιο 2005/212 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίζουν ότι οι θιγόμενοι από τη δήμευση οργάνων και προϊόντων που προέρχονται από ποινικά αδικήματα έχουν αποτελεσματικά μέσα ένδικης προστασίας για την προάσπιση των δικαιωμάτων τους. Περαιτέρω, το άρθρο 47 του Χάρτη προβλέπει ότι κάθε πρόσωπο του οποίου παραβιάστηκαν τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που διασφαλίζονται από το δίκαιο της Ένωσης έχει δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου. Εξ αυτού προκύπτει ότι τρίτος του οποίου το περιουσιακό στοιχείο υπόκειται σε δήμευση πρέπει να μπορεί να αμφισβητήσει τη νομιμότητα του συγκεκριμένου μέτρου προκειμένου να ανακτήσει το περιουσιακό στοιχείο όταν η δήμευση δεν είναι δικαιολογημένη.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέσχε το Apelativen sad – Plovdiv, τέτοιο δικαίωμα προσφυγής δεν προβλέπεται από το βουλγαρικό δίκαιο.

Το Δικαστήριο κρίνει, ως εκ τούτου, ότι αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης εθνική ρύθμιση η οποία επιτρέπει τη δήμευση, στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας, περιουσιακού στοιχείου ανήκοντος σε πρόσωπο διαφορετικό από τον δράστη του ποινικού αδικήματος, χωρίς το πρώτο αυτό πρόσωπο να διαθέτει αποτελεσματικό μέσο ένδικης προστασίας.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582